

gan, at det netop havde den allerstørste Betydning for Landets Fremtid, at man ogsaa ved Sagens Videreførelse paa frugtbar Maade paakaldte Medvirkning fra de videre konservative Kredse, som føler sig i højeste Grad ilde berørte ved det Forslag, som nu skal sendes over til Landstinget.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds egner sig vist ikke til at tale med om historiske og lignende Emner. Efter lang Tids Tavshed har han nu haft den Lykke igen at blive Ordfører, og han tror, at det betyder noget. Ja, hvis det ærede Medlem samtidig var blevet Fører for et Parti! Men naar man ser, hvorledes han om den Sag, vi her veksler Ord om, nemlig Gennemførelsen af Forholdstalsvalgmaaden i Forbindelse med Valg i Enmandskredse og dette Forslags Indføjelse i Grundlovsforslaget, netop har talt af sit fulde Hjerte, idet han siger, at han meget ønskede en Forandring paa dette Punkt i Retning af Valg i Enmandskredse kombineret med Forholdstalsvalg, og naar man ser, hvorledes han umiddelbart i Forvejen har sagt: „Jeg ønsker meget, at man i Grundlovsudvalget kunde løse dette Spørgsmaal blandt andet ogsaa for at slaa Vaabnene ud af Højres Hænder“, og saa tager i Betragtning, at de altsaa endnu ikke er slaaede ud af Højres Hænder, saa forstaar man saa udmærket godt, hvorledes det ærede Medlem kan „meget ønske“ i sin ene Haand og kan lade være med at ønske i den anden Haand, thi de højere Magter, som raader over hans Skæbne, lader det gaa paa en helt anden Maade, end han ønsker.

Hammerich: Ja, vi er jo saa vante til at høre det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) stille Spørgsmaal, som vi ved, at fornuftige Folk ikke svarer paa — saaledes som det forleden blev ytret af et æret Medlem, hvis Navn jeg ikke længer husker. Det er ogsaa faldet i min Lod adskillige Gange at blive Genstand for saadanne Fore-spørgsler fra det ærede Medlem. Paa det Spørgsmaal, han igen har stillet, faar han heller ikke andet Svar end det, han alt har faaet.

Jeg har aldrig tænkt mig, at man kunde faa et Landsting uden Privilegier, hi hvorledes man end opstiller Betingelserne for Valgret, ligger der i dem et Privilegium. Gik man over til at kræve en

vis højere Alder, f. Eks. 40 Aars Alderen, som Betingelse, var det jo et Privilegium for de 40aarige at kunne stemme til Landstinget. Nej, jeg har tænkt mig et Forslag til Landstingets Sammensætning saaledes, at Landstinget dannedes paa Grundlag af de Hovedtanker, der ligger bagved Regeringsforslaget, som et Forhandlingsgrundlag. Baade i Udvalget, hvor det samme Spørgsmaal blev stillet til mig, senere i min Betænkning og nu her i Tinget har jeg imidlertid givet tilstrækkelig gode Grunde, hvorfor jeg ikke har bragt et saadant Forslag frem, og det ærede Medlem faar det heller ikke fra mig her i Dag. Det ærede Medlem kan godt blive ved at stille Spørgsmaal til mig, men han faar ikke andet Svar derpaa.

Borgbjerg: Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) blev ved at bebrejde mig og mit Parti, at vi ikke havde gjort Alvor af vore Udtalelser ved første Behandling om, at vi meget ønskede en Forhandling om Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden forbundet med Valg i Enkeltmandskredse. Men det ærede Medlem, der nu maatte lade min Karakteristik af ham baade som Historiker og Logiker og af hans Tale staa ved Magt — fordi den ikke kan rokkes —, har selv ved dette lille Indlæg vist, at han hverken er det ene eller det andet, thi i dette Tilfælde er der den nøjeste historiske og logiske Sammenhæng imellem vore Udtalelser ved første Behandling og den Stilling, vi har indtaget i Udvalget. Vi fra vor Side har nemlig stillet et Forslag, vi har formuleret det og udformet det i alle Enkeltheder, men vi har ventet paa den ene Ting, som vilde fremkalde Mulighed for, at Overvejelsen af dette Forslag overhovedet kunde føre til et Resultat. Vi ved jo alle, at der fra visse Sider i Venstre er en meget stærk Modstand mod Forholdstalsvalgmaaden ogsaa i denne Kombination. Vi har afventet den Begivenhed, der kunde aabne en saadan Mulighed, men den er udeblevet. Det var, at Højre viste sig villigt til at staa ved sine Udtalelser i denne Sag, viste sig villigt til at bringe det Offer, der maatte bringes af Højre, hvis man skulde faa Forholdstalsvalgmaaden gennemført i en eller anden Form, nemlig Opgivelse af den privilegerede Valgret. Det har vi siddet og ventet paa i Udvalget, men da det ikke kom,